

20.12.2016

Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän kokous

Aika: torstai 1.12.2016 klo 10.00-12.45

Paikka: Etelä-Savon ELY- keskus, nh Pyöreä torni

Läsnä:

Pekka Häkkinen	Etelä-Savon ELY-keskus
Juho Kotanen	Etelä-Savon ELY-keskus
Pertti Manninen	Etelä-Savon ELY-keskus
Jarmo Kivinen	Etelä-Savon luonnonsuojelupiiri
Pekka Sojakka	Etelä-Savon ELY-keskus
Päivi Kurki	Luke
Vesa Rautio	Etelä-Savon ELY-keskus
Pekka Häkkinen	Pieksämäen kaupunki
Hannu Ripatti	MTK metsälinja
Ari Pitkonen	Savonlinnan seutu
Seppo Ollikainen	Suomen metsäkeskus
Arto Vilen	Metsähallitus
Heikki Tanskanen	Mikkelin seudun ympäristöpalvelut / Mikkelin seutu
Risto Salko	Joroisten ja Haukiveden kalastusalueet
Anne-Kaarina Lyytinen	Itä-Suomen aluehallintovirasto
Anne Petäjä-Ronkainen	Etelä-Savon ELY-keskus
Antti Haapala	Etelä-Savon ELY-keskus
Matti Puranen	Suur-Savon Sähkö Oy (EK)
Sanna Poutamo	Etelä-Savon maakuntaliitto
Saara Ryhänen	ProAgria Etelä-Savo / Maa- ja kotitalousnaiset
Yrjö Takkinen	Kyyveden kalastusalue
Matti Vaittinen	Saimaan vesiensuojeluyhdistys ry
Veikko Virtanen	Rantasalmi-Juva-Sulkava
Eila Puhakainen	Järvi-Suomen kylät ry
Heli Kivisaari	Bioenergia ry
Jari Hyvärinen	GTK
Hanna Haavikko	Bioenergia ry
Ossi Tuuliainen	Etelä-Savon ELY-keskus
Kari Mielikäinen	Mikkelin seudun vapaa-ajanasukkaiden valtuuskunta
Sanna Kontinen	UPM-Kymmene Wood Oy (EK)

1. Kokouksen avaus ja uuden yhteistyöryhmän esittäytyminen

ESAELYn ylijohdaja Pekka Häkkinen avasi kokouksen ja toivotti osallistujat tervetulleiksi. Kokousjäsenet esittäytyivät. Pekka Häkkinen toimi puheenjohtajana ja Juho Kotanen sihteerinä.

2. Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen

Kokouksen työjärjestys hyväksyttiin.

3. Katsaus vesienhoitoon

Pertti Manninen esitteli yleiskatsausta vesienhoidosta. Käytiin läpi mm. vesien- ja merenhoidon tarkoitus ja tavoitteet. Tavoitteena on vesien vähintään vesien hyvä tila. Ympäristöviranomaiset vastaavat pääosin suunnittelusta, mutta toimenpiteiden toteutus riippuu myös monista eri tahoista ja tässä tarvitaan laajaa vuorovaikutusta. Osittain tätä varten myös lakisäätteiset vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmät on perustettu.

Vesienhoidon suunnittelu etenee kuuden vuoden jaksoissa, jolloin päivitetään myös vesienhoidon suunnitelmat ja toimenpideohjelmat. Tällä hetkellä toteutetaan 2. vesienhoitokauden (2016-2021) suunnitelmia ja on aloitettu kolmannen kauden (2022-2027) suunnittelu. Suunnitelmien laatimisvaiheessa järjestetään myös kuulemisia.

Etelä-Savo kuuluu sekä Vuoksen että Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueisiin. ESAELY koordinoi Vuoksen vesienhoitoalueen työtä ja Uudenmaan ELY Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoaluetta. Vesienhoitoalueita on kaikkiaan seitsemän sekä erikseen Ahvenanmaa, joka järjestää vesienhoidon itsenäisesti.

Vesienhoito koskee kaikkia vesiä mutta pienimpiä ei voida käsitellä yksilöidysti johtuen resurssisyydestä. Pintavedet luokitellaan ekologisen (biologia, vesikemia kuten ravinteet) ja kemiallisen (haitta-aineet) sekä ns. hydro-morfologian (vesirakentaminen) perusteella. Toimenpiteitä suunnitellaan pääsääntöisesti hyvää huonommille vesille. Pohjavesimuodostumat luokitellaan kemiallisen ja määrällisen tilan perusteella hyväksi tai huonoksi. Vesiensuojelutoimia suunnitellaan erityisesti ns. riskipohjavesialueille, joissa tila on huono tai jossa riski hyvän tilan heikkenemisestä on olemassa.

Koko maassa on 17 vesienhoidon toimenpideohjelmaa. Yleensä ne ovat maakuntakohtaisia mutta esim. Pohjanmaalla ne perustuvat vesistöalueisiin. Toimenpiteet suunnitellaan toimialoittein. Toimenpidevaihtoehtojen soveltuvuutta ja kustannustehokkuutta ja vaikuttavuutta pyritään arvioimaan, mutta tämä ei ole ollut helppoa. Tätä kehitetään jatkossa. Käytössä on myös erilaisia valtakunnallisia ohjauskeinoja, joiden edistämiseksi mm. ministeriöt ja tutkimuslaitokset ovat keskeisiä.

Vesienhoitosuunnitelmalla on välillinen vaikutus. Toiminnanharjoittajia se koskee erityisesti lupapäätösten ja kaavoituksen kautta. Useat toimenpiteistä perustuvat kuitenkin vapaaehtoisuuteen. Viranomaiset tekevät päätöksiä lainsäädännön perusteella, mutta vesienhoitosuunnitelmat

on niissä huomioitava. Valtio ja kunnat edistävät toteuttamista määrärahojen ja puitteissa ja muilla käytettävissä olevilla keinoilla

Yhteistyöryhmiin on pyritty saamaan mahdollisimman kattavasti alueen sidosryhmien edustus. Suunnitteluun voivat osallistua myös muut tahot sekä kansalaiset antamalla palautetta julkisissa kuulemisissa.

Nykyisen yhteistyöryhmän kokoonpano pohjautuu edellisiin. Muutoksina on mm. se, että purjehdus ja veneily ovat edustettuna uudessa ryhmässä. Myös kalastusalueilta on entistä vahvempi edustus, koska kalastusalueet ovat merkittäviä toimijoita toimenpiteiden toteutuksen kannalta.

Vesienhoitosuunnitelman yhteensovittamista varten vesienhoitoalueen ELY-keskuksista ja kalatalouden edustuksesta on koottu ohjausryhmä. Ohjausryhmän toiminnasta vastaa vesienhoitoalueen koordinoinnista vastaava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Keskusteltiin vesienhoidon aikataulusta. Pinta- ja pohjavesien tilan seuranta tehdään jatkuvasti. Tänä vuonna on lähdetty toteuttamaan uuden toimenpideohjelman mukaisia toimenpiteitä. Vesienhoitosuunnitelmien raportointi EU:lle tehtiin keväällä. Kolmannen suunnittelukauden alueellinen organisointi (mm. yhteistyöryhmät, vesienhoitoalueen ohjausryhmät) on tehty keväällä ja kesällä. Tänä vuonna on aloitettu myös pohjavesialueiden uudelleenluokittelu.

Ensi vuonna tullaan tekemään vesimuodostumien ominaispiirteiden rajausta ja tyypittelyä. Näiden suhteen tehdään vain välttämättömimmät muutokset valtakunnallisten linjausten mukaisesti. Resursseja ja mahdollisuuksia vievät mm. tietojärjestelmien uudistaminen ja hallinnonuudistusprosessi. Ensi vuonna tehdään myös ns. vesiin kohdistuvien merkittävien paineiden tunnistaminen ja valmistaudutaan vesien tilaluokitukseen sekä seuraavan vuoden kuulemiseen. Suunnittelun työohjelma ja keskeiset kysymykset –kuuleminen pidetään alkuvuodesta 2018 ja kuulemisen päätyttyä käsitellään saatu palaute jatkosuunnittelua varten. Tilaa parantavien toimenpiteiden suunnittelu tehdään 2018 lähtien.

Vesien tila-arvio eli luokittelu tehdään vuonna 2018 (mahd. myös 2019 puolella). Todettiin myös, että vuonna 2019 tulee EU:n vesipolitiikan puitteiden uudistus, josta ei kuitenkaan ole tarkempaa tietoa. Uudet maakuntaorganisaatiot aloittavat toimintansa 2019 alusta lähtien. Tämän jälkeen kootaan vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat ja niistä pidetään kuuleminen 2020. Valmiit suunnitelmat hyväksytään valtioneuvostossa 2021. Suunnitelmat raportoidaan EU:lle.

Todettiin, että vesienhoidon suunnittelu näyttää edelleen melko raskaalta verrattuna edellisiin kausiin. Toisaalta on tiedossa, että eri työvaiheita pyritään keventämään nykyisestä.

4. Hallinnonuudistus ja sen vaikutukset vesienhoidon kannalta

Puheenjohtaja esitteli tulevaa hallinnonuudistusta. Kolmiportaiseen hallintoon tulevat kuulumaan kunnat, maakunta ja valtio. Todettiin, että uusi maakuntaorganisaatio aloittaa 2019 ja samalla maakuntaliitto, pelastuslaitos, ELY ja sairaanhoitopiiri lakkaavat 2018 lopussa. Uuteen maakuntaan tulee myös vesienhoitoon liittyviä tehtäviä. Valtiolle siirtyy ELYstä mm. luonnonsuojelu- ja ympäristönsuojelutehtävät. Maakunnille siirtyvät ELYstä mm. alueiden käyttö ja vesienhoitotehtävät. Ympäristöasiat hajaavat nykyistä enemmän eri organisaatioihin joten sikäli tilanne heikkenee asioiden hoitamisen kannalta.

Aikataulusta todettiin, että ensi vuoden kesäkuun loppuun saakka on käynnissä esivalmistelu. Mikäli lakiuudistukset hyväksytään, heinäkuussa 2017 aloittaa toimintansa väliaikaishallinto. Maakuntaorganisaatio aloittaa toimintansa v. 2019 alusta. Todettiin, että aikataulu on todella kireä. Vielä on linjaamatta mm. missä jatkossa hoidetaan liikennetehtävät.

Käsiteltiin maakunnan palvelukokonaisuudet, jotka ovat yritykset (kasvupalvelut, maataloustuotanto, ympäristöterveys), kansalaiset (sote-palvelut, kotoutuminen, vesi- ja kalatalous, vesien- ja merenhoito, liikenne) sekä viranomaiset ja kumppanit (alueiden kehittäminen, maaseudun kehittäminen, alueiden käyttö, pelastus- ja turvallisuus).

Todettiin, että kansalaisten osalta erilaisia asiakasryhmiä ovat maakunnan asukkaat, työnhakijat, maahanmuuttajat, liikennepalveluiden käyttäjät, tiekunnat, virkistysalueiden käyttäjät ja vapaa-ajankalastajat, maan, kiinteistöjen, rakennusten ja vesialueiden omistajat sekä yleinen etu. Maakunnan palveluiden asiakkaina ovat toisaalta myös erilaiset yritykset sekä sidosryhmät ja yhteistyökumppanit.

Todettiin, että suurista metsäpuolen toimijoista Metsäkeskus ja Metsähallitus ovat maakuntauudistuksen ulkopuolella mutta kuuluvat myös asiakkaisiin. Samoin asiakkaisiin kuuluvat myös metsäalan muut toimijat (muut kumppanit) sekä metsänomistajatkin (maatilat, jotka omistavat metsää, luontaiselinkeinojen harjoittajat sekä maan, kiinteistöjen ja vesialueiden omistajat).

Esiteltiin maakuntauudistuksen suunnitteluorganisaatio. Vesienhoito ja luonnonvarat –tehtävryhmän puheenjohtajana toimii ylijohtaja Pekka Häkkinen Etelä-Savon ELY-keskuksesta. Mukana on myös ELY-keskuksesta edustus vesi- ja kalatalouden osalta. Myös kalastusalueiden, vesilaitoksen ja Suomen metsäkeskuksen edustus on ryhmässä. Käytiin läpi vesienhoito- ja luonnonvarat –työryhmän tehtäväaluetta. Tehtäväalueeseen kuuluvat seuraavat maakuntalain 6 §:n mukaiset tehtävät:

- kala- ja vesitalous
- vesihuollon edistäminen ja suunnittelu
- vesivarojen käytön ja hoidon sekä tulvariskien hallinnan tehtävät
- alueelliset luonnonvaratehtävät ja huolehtiminen ympäristö-, vesihuolto- ja vesistöiden toteuttamisesta;
- vesien- ja merensuojelu
- vesien- ja merenhoidon järjestäminen ja toteuttaminen sekä merialuesuunnittelu

Suuntaviivoista todettiin, että valtion vesirakenneomaisuus sekä hydrologisen havaintotoiminnan järjestäminen keskitetään Etelä-Pohjanmaan ELY-keskukseen. Vesienhoitosuunnitelmat laaditaan edelleen vesienhoitoalueittain ja toimenpideohjelmat ELY-keskuksittain (jatkossa maakunnittain). Maakuntien on sovittava vesistö- ja kalataloustehtävien hoidosta. Todettiin, että Etelä-Savolle vesi- ja kalataloustalousasiat ovat strategisesti tärkeitä ja ESAELYllä on nykyisin myös omaa maakuntaa laajempia vastuita tehtävien hoidossa. Todettiin myös, että Etelä-Savossa tulee olla jatkossakin vahva asema myös vesienhoidossa.

Palvelutuotannon suunnittelun tehtäviä ovat mm:

- tunnistaa valmisteluryhmän toimialaan liittyvien tehtävien ja palveluiden asiakkaat; miten asiakkaiden näkemykset otetaan huomioon palveluiden järjestämisessä
- kuvata asiakkaille tuotettavat palvelut ja suoritteet; miten palvelut tuotetaan nyt (sähköinen asiointi, keskitetty asiakasneuvonta, kasvokkain palvelu), miten palvelutuotanto järjestetään 1.1.2019
- määrittää palvelutuotannon tulos- ja vaikuttavuustavoitteet
- määrittää palvelutuotannon resurssit; henkilötyövuodet ja määrärahat, keskeinen osaaminen, mitkä palvelut voidaan tilata markkinoilta
- mikä on palvelutuotannon tavoitetilä 2025?
- millaista yhteistyötä maakunta tarvitsee palveluiden järjestämisessä ja tuotannossa; kunnat, valtio, muut maakunnat, palvelukeskukset

Todettiin huoli maakuntarajojen merkityksestä vesienhoidon suunnittelussa ja toteutuksessa. Esimerkiksi Puruvesi on jatkossakin kahden maakunnan alueella. Lisäksi tuotiin yleisesti esille huoli siitä, että kohtelevatko maakunnat kansalaisia ja toimijoita yhdenmukaisesti. Todettiin, että suunnittelu ja toteutus pyritään lähtökohtaisesti tekemään vesistöalueittain ja yhteistyössä ELYjen kesken. Jatkossa maakunnat ovat itsehallinnollisia toimijoita. Ministeriöistä ei suoraan ole tulossa maakuntiin samanlaista tulosohjausta mitä nykyisin ELY-keskuksiin. Ministeriöt valmistelevat kuitenkin jatkossakin toimintatapoihin liittyvää valtakunnallista ohjeistusta (esimerkiksi vesien tilan luokittelu ja seuranta). Lisäksi sähköinen asiointi vesienhoidossa ja laajemmin ympäristöasioissa etenee yhdenmukaisesti. Kaikkia maakuntia tulee koskemaan samanlainen lainsäädäntö (esim. vesilaki tai ympäristönsuojelulaki). Palvelut tulevat sitä kautta olemaan hyvin pitkälti samanlaisia eri maakunnissa. Todettiin myös, että kalastusalueiden tilalle on tulossa kalatalousalueet, jotka perustuvat vesistöalueisiin eikä niinkään hallinnollisiin rajoihin.

5. Yhteistyöryhmän tehtävät vesienhoidon suunnittelussa ja ajatuksia ryhmän toiminnasta

Keskusteltiin uuden yhteistyöryhmän toimintatavoista ja kokouksissa käsiteltävistä aiheista. Yhteenvetona todettiin, että kokouksissa mentäisiin yleisluontoisesta tarkastelusta enemmän tarkempaan, sektorikohtaiseen tarkasteluun. Todettiin, että toimialakohtaiset kokoukset voisivat olla ajoittain hyviä, koska yhdessä kokouksessa ei ennätetä käydä kaikkia toimialoja läpi ja näin voitaisiin kerralla syventyä johonkin tiettyyn aihealueeseen. Aihealueita voi olla esim. metsätalous, maatalous, turvetuotanto tai vesistökuunnostukset. Valinta voidaan tehdä esim. sen perusteella, että missä toimeenpano on lähtenyt muita hitaammin käyntiin. Näin voitaisiin parhaimmassa tapauksessa löytää keskeisimpiä ongelmia ja miettiä myös miten yhteistyöryhmä voisi vaikuttaa asiaan. Yhteistyöryhmällä ei sinänsä ole suoraa toimeenpanovaltaa tai rahaa mutta epäsuorasti asioidin pystytään mahdollisesti vaikuttamaan.

Ehdotettiin myös, että esim. maatalouden osalta maaseuturahastojen hankkeiden vetäjät, rahoittajat ja ympäristökorvausjärjestelmän asiantuntijat sekä vesienhoitoasiantuntijat pitäisivät yhteisen kokouksen, jossa pyrittäisiin yhteistyöllä edistämään toimenpiteiden toteutusta. Viime kaudella oli maatalouden ja metsätalouden osalta muutamia pienryhmäkokouksia, jotka tarkensivat tavoitteenasettelua ja toimenpiteiden suunnittelua.

Yhteistyöryhmässä voisi yhtenä käsiteltävänä aiheena voisi olla myös laajemmin luvanvaraiset asiat ja miten AVI ottaa lupapäätöksissään vesienhoitosuunnitelmat ja toimenpideohjelmat huomioon. Joissakin yhteistyöryhmissä tätä on jo käsitelty 1. kokouksessa ja vastaanotto oli ollut hyvä.

Yhteistyöryhmän tulee olla aktiivisesti mukana seuraavan kuulemisen valmistelussa eli vesienhoidon keskeisissä kysymyksissä. Myös valtakunnallinen vesistökuunnostusverkoston ja sen toiminnan linkittäminen yhteistyöryhmän ja erityisesti alueellisten toteutusryhmien toimintaan voisi olla järkevää. Edelleen tulevissa kokouksissa yhtenä aiheena tulee luonnollisesti olemaan myös maakuntauudistus.

Keskeisenä asiana nähtiin rahoitusasiat ja hankkeistuksen tuki. Tästä voitaisiin saada apua YM:n uudelta ohjauksen kehittämisshenkilöltä Jenni Jäänheimolta, joka on jo osallistunut ainakin joidenkin yhteistyöryhmien kokouksiin. Valtion rahoitus ja kuntien rahoitus vesienhoidossa on vähenevässä, vaikka ensimmäisellä vesienhoitokaudella tunnistettiin nykyisen rahoituksen riittämättömyys. Uusia toimintatapoja on saatu jo edellisellä vesienhoitokaudella mm. yhteistyössä kalastusalueiden kanssa. Tämä voidaan nähdä maakunnan vahvuutena ja tätä voidaan toisaalta edelleen vahvistaa, koska kalastusalueet ovat keskeisessä asemassa vesialueen omistajina. Esimerkkinä tästä on jo tähän mennessä saadut osakaskuntien yhdistämiset sekä ELYn ja kalastusalueiden pilot-hanke Puulalla, jossa laadittiin kalastusalueen käyttö- ja hoitosuunnitelma. Lisäksi ensi vuonna käynnistetään Metsähallituksen vetämä hanke, jossa vesialueen omistajarakennetta pyri-

tään edelleen mm. vesiensuojelun painopistekohteissa yhtenäistämään. Todettiin myös, että tarvittaisiin avauksia uudentyyppisten toimenpiteiden toteuttamisen rahoitusmallista. Tästä voitaisiin ottaa esimerkkiä vaikkapa Vesijärvisäätiöstä, jossa rahoittajina ovat viranomais- ym. tahojen lisäksi mm. yritykset. Tällainen malli voisi parhaiten sopia Etelä-Savossa Mikkelin alapuolisella Saimaalla.

Maakuntaliitto ja ELY ovat rahoittaneet EU-rahalla Mikkelin ammattikorkeakoulua ja yliopistoa. Hankkeissa on kehitetty monitorointivälineitä ja tutkimusaiheet ovat monin paikoin kohdistuneet vesiin. Tätä yhteistyöstä voitaisiin kenties hyödyntää aiempaa paremmin vesienhoitotyössä mm. syöttämällä tutkimusaiheita, jotka koskettavat maakunnan vesienhoitoa. Tähän liittyvät myös hallituksen kärkihankkeet, jotka liittyvät sinisen biotalouden kehittämishankkeisiin sekä vesiosaamiseen ja sen hyödyntämiseen.

Pohjavesien osalta todettiin, että pohjaveden käsittely kokonaisuutena tulisi kuulua vesienhoitoon entistä tiiviimmin. Aiemmin aihepiiriin on kuulunut lähinnä varsinaiset pohjavesialueet, vedenhankinta sekä pilaantuneet maa-alueet. Pohjavedestä kuitenkin vain 5 % sijaitsee pohjavesialueilla. Pohjavesien kautta pintavesiin tulevan hajakuormituksen hallintaan tulisi kiinnittää aiempaa enemmän huomiota. Todettiin samalla, että ns. 3. luokan pohjavesialueet tullaan lähivuosina joko poistamaan tai siirtämään ne 1. tai 2.-luokan pohjavesialueisiin tai ns. E-luokkaan (maa- tai vesiekosysteemi suoraan riippuvainen pohjavedestä). E-luokallakin voi olla lisämääre (1 tai 2), jos se on vedenhankinnan kannalta tärkeä tai siihen soveltuva. Etelä-Savossa on vielä 53 kolmosluokan pohjavesialuetta.

6. Etelä-Savon vesienhoidon toteutuksen tilannekatsaus

Juho Kotanen esitteli toteutuksen tilannekatsausta sektorikohtaisesti. Toiminta-aluekohtainen yhteenveto lähetettiin kokouskutsun yhteydessä ja siitä on laadittu myös [taustadokumentti](#) medialle julkaistun [tiedotteeseen](#).

Todettiin, että vesienhoidon toteutuksessa ollaan etenemässä useimpien sektoreiden kohdalla melko hyvin. Poistokalastussaalit maakunnassa oli marraskuuhun mennessä 172 tonnia vuonna 2016. Merkittävin hankekokonaisuus on Savonlinnan Puruvedellä käynnissä oleva EU:n Freshabit Life –hanke, jossa tullaan vesistökuunnostusten lisäksi toteuttamaan kuormittavimmilla valuma-alueilla vesiensuojelurakenteita. Maa- ja metsätalouden aiheuttamaan hajakuormituksen hallintaan pyritään pureutumaan muun muassa koulutus- ja neuvontahankkeilla maakunnan vesiensuojelun painopistealueilla.

Pohjavesien tilaa pyritään parantamaan ongelmallisissa kohteissa, kuten Mikkelissä, muun muassa maaperää ja pohjavettä kunnostamalla. Pohjavesien pilaantumista on pyritty ennaltaehkäisemään rakentamalla liikennealueilla pohjavesisuojuuksia. Useilla pohjavesialueilla ollaan myös laatimassa rakenneselvityksiä ja virtausmalleja sekä suojelusuunnitelmia jatkotöiden suunnittelun pohjaksi.

Kosteikkohakemusten osalta kaikkia haettavia kosteikkoja ei ole voitu rahoittaa. Valintakriteereissä käytetään tietynlaista valtakunnallista pisteytystä. Kun kosteikkohakemukset laitettiin merkittävyyssjärjestykseen, kaikkia ei voitu rahoittaa maaseuturahastosta vaikka ne olisivat periaatteessa olleet tukikelpoisia. Todettiin, että olisi hyvä saada yhteenveto minkälaiset kosteikot maakunnassa olivat saaneet myönteisen rahoituspäätöksen ja mitkä kohteet eivät olleet riittävän hyviä, jolloin esim. kosteikkokartoituksissa ei tehtäisi turhaa työtä tai toisaalta viljelijät eivät lähetettäisi hakemuksia, joiden menestymismahdollisuudet ovat huonot. Pohdittiin myös, että voitaisiinko tehdä jotain rahoituksen osalta mikäli rahoituspotti tulee jatkossa vähenemään kuten oli ennustettu. Todettiin, että tällöin tulee miettiä muita rahoituskeinoja kuten mm. vesialueen omistajien mahdollisuuksia osallistua kustannuksiin.

Poistokalastushankkeista todettiin, että niissä pohjana tulee olla tiedot veden fys-kem. laadusta, mahd. koekalastuksista sekä luotaustiedoista. Nämä osittain määrittävät myös millä menetelmällä (nuotta, rysä) varsinainen poistokalastus kannattaa tehdä. Kyyveden osalta todettiin, että kalastusta on tehty siellä useampana vuonna ja nyt on huomattu, että esim. Kapustasalmen tienoilla muikkukanta on hieman elpynyt. Vastaavaa on huomattu Joroisselällä.

7. Kolmannen suunnittelukierroksen kuuleminen työohjelmasta ja keskeisistä kysymyksistä 2018

Keskeiset kysymykset –kuuleminen pidetään v. 2018 alusta lähtien. Asiaa mietitään ja valmistellaan yhteistyössä kokouksissa. Käytiin läpi ensimmäisen ja toisen kauden keskeiset kysymykset. Toiselle kaudelle nousi maakunnassa tärkeäksi erinomaisessa ja hyvässä tilassa olevien vesistöjen tilan turvaaminen. Hajakuormituksen vähentäminen on edelleen ajankohtainen asia ja tämä koskee suurinta osaa riskinalaisia pintavesiä. Myös pistekuormituksen hallinta nähtiin 2. suunnittelukaudella tärkeäksi osassa riskinalaisia vesiä. Vesielinympäristöjen parantaminen, kuten kalataloudelliset kunnostukset ja kalatiet ovat olleet tärkeitä lohikalojen elinolosuhteiden kannalta aiemmilla suunnittelukausilla. Myös pohjavesien tilan turvaaminen nähtiin keskeisenä 1. ja 2. suunnittelukaudella Etelä-Savossa.

Todettiin, että 3. suunnittelukauden keskeisiä kysymyksiä voidaan lähteä miettimään eteenpäin. Jatkossa pohditaan työskentelytapoja kun mennään syvemmälle aihealueeseen. Todettiin, että 2. suunnittelukauden keskeisistä kysymyksistä ilmastomuutoksen vesistövaikutuksiin varautuminen sekä vesienhoidon toimeenpanon turvaaminen ovat todennäköisesti jatkossa entistä tärkeämpiä. Ilmastomuutoksen ennustetietojen käyttö kuormituksen arvioinnissa tulisi hyödyntää.

Todettiin, että vesistöissä prosessit ovat usein hyvin hitaita. Tutkimus- ja seurantatieto vesistä ovat erittäin tärkeitä. Seurantatiedosta tulisi saada täsmällisempi kuva vesienhoidon suunnitteluun mm. jatkokehittämällä VEMALA-hajakuormitusmallia. Tätä tullaan edistämään mm. Mikkelin alapuolisella Saimaalla eri menetelmin.

Keskusteltiin hajajätevesiä koskevan lainsäädännön uusimisesta. Tällä hetkellä kiinteistökohtaisten järjestelmien uusiminen on pysähtynyt. Uuden lakiehdotuksen mukaan asetetaan takaraja uusimiselle mutta toisaalta noin puolet kuormituksesta vapautetaan määräaikaan sidotusta velvoitteesta. Esimerkiksi Mikkelissä hajajätevesien osuus fosforikuormituksesta on ollut nousussa. Vuosina 2001-2014 myönnettyistä rakennusluvista noin puolet on myönnetty haja-asutusalueille. Samaan aikaan vanhojen kiinteistöjen järjestelmiä ei ole juurikaan uusittu. Kuntien ympäristönsuojelumääräyksillä voidaan ns. riskikohteisiin velvoittaa noudattamaan tiukempia määräyksiä.

8. Muut asiat

Ei muita asioita.

9. Seuraavan kokouksen ajankohta ja käsiteltäviä asioita

Seuraava kokous pidetään torstaina 23.3.2017 alkaen klo 10. Kokouspaikka jätetään vielä avoimeksi. Seuraavan kokouksen järjestelyjä ja työskentelytapaa lähdetään miettimään. Todettiin, että kokous voidaan järjestää muuallakin kuin ESAELYssä jos jollain taholla on esim. tarjota tila. Mahdollisesti voidaan pitää myös työskentelevä kokous mikäli tämä nähdään aiheelliseksi.

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen.

Puheenjohtaja

Pekka Häkkinen

Sihteeri

Juho Kotanen

JAKELU

Etelä-Savon vesienhoidon yhteistyöryhmän jäsenet ja varajäsenet